

ingediend op **1163** (2021-2022) – Nr. 1
24 februari 2022 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Filip Brusselmans, Stefaan Sintobin, Immanuel De Reuse,
Suzy Wouters en Chris Janssens

over de onmiddellijke en definitieve afschaffing
van het Covid Safe Ticket (CST)

TOELICHTING

Op vrijdag 4 maart 2022 komt het Overlegcomité opnieuw samen om te beslissen over de coronamaatregelen. Een van de thema's die op de agenda staan, is het lot van het Covid Safe Ticket (CST). Als de coronaparameters blijven dalen, schakelt het Overlegcomité op vrijdag 4 maart 2022 naar alle waarschijnlijkheid over naar code geel. Dat zou er dan toe leiden dat er bijvoorbeeld voor de toegang tot de horeca geen CST meer nodig is. Toch is het niet zeker dat het CST definitief afgeschaft zou worden. Zodra weer wordt overgeschakeld op code oranje (of op code rood) zou het CST in theorie immers – volgens de principes van de kleurenbarometer – opnieuw opgelegd kunnen worden. De federale minister van Volksgezondheid Frank Vandenbroucke liet inmiddels weten dat hij er voorstander van is om het CST in de toekomst nog verder te blijven hanteren. "Het blijft, net als de mondmaskers, één van de instrumenten om het coronavirus te bestrijden als het weer de kop opsteekt", zo luidt het (HLN, 24 februari 2022). Eerder verklaarde minister Vandenbroucke ook al: "Het CST blijft een heel belangrijk instrument. Als u het mij vraagt zal het nog lang een heel belangrijk instrument blijven." (Terzake, 21 januari 2022).

Eigenlijk is de toepassing van het CST voor de horeca, fitness en zorgvoorzieningen een exclusief Vlaamse bevoegdheid en kan Vlaanderen autonoom beslissen om het niet meer op te leggen. Het is echter een feit dat de huidige Vlaamse meerderheid ervoor gekozen heeft om de beslissingen over de invoering en afschaffing van het CST te laten afhangen van beslissingen van het Overlegcomité, en daarbij de andere deelstaten en vooral het federale bevoegdheidsniveau mee te laten beslissen over de invoering en afschaffing van de toepassing van het CST in Vlaanderen. Hoewel er – als er wordt afgegaan op de standpunten die publiek werden ingenomen over het CST – in het Vlaams Parlement geen draagvlak bestaat voor die vrijheidsbeperkende maatregel, werd op 29 oktober 2021 het voorstel van decreet goedgekeurd waarmee het CST werd ingevoerd. Op 26 januari 2022 keurde het Vlaams Parlement ook de verlenging ervan goed, waarbij het parlement zowaar de buitenwerkingtreding van het CST koppelde aan het voortduren van de door de Federale Regering afgekondigde federale noodsituatie. De Waalse en Brusselse Gewestregeringen hadden tenminste nog het zelfrespect om eigen einddata vast te laten leggen in de regelgevende teksten die het CST verlengen, en de regie dus in eigen handen te houden.

Uitgaande van de – ook in het licht van de Vlaamse autonomie – betreurenswaardige realiteit dat de Vlaamse Regering en de Vlaamse meerderheid hun beslissingen over het CST, alsook over andere coronamaatregelen zoals de mondmaskerplicht in het onderwijs, afhankelijk maken van een beslissing van het Overlegcomité, roepen de indieners van dit voorstel van resolutie de Vlaamse Regering nu op om op het Overlegcomité van 4 maart 2022 het enige correcte standpunt in te nemen, namelijk dat het CST met onmiddellijke ingang en ook definitief moet worden afgeschaft. Dat betekent dus niet dat de Vlaamse Regering het CST louter opschort op basis van een andere fase binnen de barometer, maar dat ze zich ertoe verbindt om het CST nooit meer te hanteren als instrument.

Het CST leidt immers tot een forse inperking van de fundamentele vrijheden van de Vlamingen en verplicht burgers elkaar te controleren op een manier die eerder alleen zou worden verwacht in een totalitaire samenleving. Een beperking van fundamentele vrijheden is grondwettelijk maar mogelijk op voorwaarde dat een dergelijke verregaande maatregel proportioneel in verhouding staat tot het gestelde doel. Er moet echter vastgesteld worden dat er allesbehalve een wetenschappelijke unanimiteit is over het feit dat het CST als maatregel effectief is om de gezondheid van de Vlaamse bevolking te beschermen in de huidige pandemie. Een hele bevolkingsgroep – honderdduizenden mensen – wordt op basis van hun

vaccinatiestatus uitgesloten van een belangrijk deel van het sociale leven. Op geen enkel moment is er door het beleid overigens ook maar een poging gedaan om die verregaande vrijheidsbeperkingen wetenschappelijk te onderbouwen.

Aanvankelijk werd geopperd dat het CST een 'veilige omgeving' zou creëren voor mensen die gevaccineerd zijn. Ondertussen heeft er al een lange rij van experts aangegeven dat dat CST helemaal geen veiligheid creëert, maar wel een vals gevoel van veiligheid. Het zou zelfs kunnen aanzetten tot onveilig gedrag, wat leidt tot extra besmettingen. Of zoals biostatisticus en GEMS-expert (Groep van Experts voor Managementstrategie van COVID-19) Geert Molenberghs zegt: "We zijn nooit fan geweest van de naam Covid Safe Ticket. Het geeft een vals veiligheidsgevoel." (Het Nieuwsblad online, 18 januari 2022). Een andere viroloog – Emmanuel André – was zelfs nog scherper: "Ook het Covid Safe Ticket heeft niet gedaan wat men ervan verwachtte. Het heeft niet zozeer de vaccinatiegraad verhoogd, maar leidde wel tot meer contacten, en dus onrechtstreeks ook tot meer besmettingen – die twee hangen samen. Dat Ticket heeft dus geleid tot het omgekeerde van wat men ervan verwachtte." (De Morgen, 29 november 2021).

Er werd ook gesuggereerd dat het CST nodig was om de vaccinatiegraad te verhogen. Inmiddels weten we dat dat niet – of nauwelijks – zo is. Op 1 november 2021 werd het Covid Safe Ticket ingevoerd in Vlaanderen, onder meer in de horeca. 91,78 procent van de volwassen bevolking in Vlaanderen had toen zijn eerste en tweede vaccinatie gehad. Ondertussen – bijna vier maanden verder – zit Vlaanderen aan een vaccinatiegraad van 92,94 procent, amper 1,16 procent meer. Het CST is dus duidelijk géén nuttig instrument om de vaccinatiegraad te verhogen. Sterker nog, het heeft er alle schijn van dat steeds meer mensen uit protest tegen dergelijke maatregelen weigeren om zich (nog verder) te laten vaccineren.

De beslissing van het Overlegcomité van vrijdag 21 januari 2022 om het verkrijgen van een CST te koppelen aan de zogenaamde boosterprik maakt de afschaffing van het CST urgenter. Veel Vlamingen die beslisten om zich tweemaal te laten vaccineren, vertoonden immers een vaccinatiemoedigheid en lieten zich niet meer 'boosteren'. Op dit moment is 83,18 procent van de volwassenen geboosterd, bijna tien procent minder dus dan het aandeel mensen dat de basisdosis heeft laten toedienen. Ook het CST kon hen duidelijk niet overtuigen. Dat dreigt nóg meer mensen uit te sluiten van een toegang tot het sociale leven als het CST nog verder wordt ingezet.

Op 23 februari 2022 vond in de commissie Welzijn van het Vlaams Parlement een hoorzitting met experts plaats over het CST. Die hoorzitting was beloofd ter gelegenheid van de goedkeuring van de verlenging van het CST die op 26 januari 2022 snel door het parlement werd gejaagd, zonder echt inhoudelijk debat. Op die hoorzitting bleek andermaal dat er onder experts allerm minst een consensus is dat het CST een effectief en proportioneel middel is om de huidige pandemie te beheersen en de gezondheid van de bevolking te beschermen. De enige logische conclusie moet dan ook zijn dat het CST zo snel mogelijk en ook definitief moet worden afgeschaft. Het Vlaams Parlement, waarin volgens diverse verklaringen in de media geen meerderheid te vinden is om het CST nog te behouden, moet over die kwestie dan ook een krachtig signaal geven met het oog op het Overlegcomité van vrijdag 4 maart 2022.

Filip BRUSSELMANS
Stefaan SINTOBIN
Immanuel DE REUSE
Suzy WOUTERS
Chris JANSSENS

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op het Overlegcomité van vrijdag 4 maart 2022, dat zal beslissen over de afschaffing of het behoud van het Covid Safe Ticket (CST), zowel binnen als buiten de verschillende fases en parameters van een coronabarometer;
- overwegende dat:
 - 1° het gebruik van het CST een beperking inhoudt van fundamentele vrijheden;
 - 2° er allerm minst een wetenschappelijke consensus bestaat over het feit dat het CST een efficiënte maatregel is om de gezondheid van de bevolking te beschermen;
 - 3° de inzet van het CST dus allesbehalve proportioneel in verhouding is tot het gestelde doel;
 - 4° uit tal van publieke verklaringen blijkt dat er in het Vlaams Parlement geen meerderheid is om het CST nog verder te hanteren als instrument;
 - 5° de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement de beslissing om het CST toe te passen de facto in handen leggen van het Overlegcomité;
 - 6° uit diverse verklaringen van de federale minister van Volksgezondheid inmiddels blijkt dat hij het CST nog steeds ziet als een instrument om in de toekomst in te zetten;
 - 7° het eventueel buiten toepassing verklaren van het CST tijdens code geel van de kleurenbarometer dus maar een tijdelijke situatie dreigt te zijn, en geen definitieve afschaffing inhoudt;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om op het Overlegcomité van vrijdag 4 maart 2022 het duidelijke standpunt in te nemen dat het CST als instrument onmiddellijk en bovendien definitief moet worden afgeschaft.

Filip BRUSSELMANS
Stefaan SINTOBIN
Immanuel DE REUSE
Suzy WOUTERS
Chris JANSSENS